

From: [Williams Nia Medi \(CG\)](#)
To: [NDE](#)
Cc: [REDACTED]
Subject: Ymateb BLUEGC i'r FfDC / NWEAB response to the NDF
Date: 19 November 2019 12:43:08
Attachments: [2019-11-18 NWEAB NDF.docx](#)
[2019-11-18 NWEAB NDF Cymraeg.docx](#)
Importance: High

Pnawn da,

Weler wedi atodi ymateb Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r Ymgynghoriad ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Cafodd yr ymateb ei drafod a'i gytuno yn ystod cyfarfod y Bwrdd ar y 15fed o Dachwedd.

Please find attached the response by the North Wales Economic Ambition Board to the consultation on the National Development Framework. The response was discussed and agreed by the Board on the 15th of November 2019.

Gyda diolch,

Nia

Nia Medi (ar ran / on behalf of)

Cyng. Dyfrig Siencyn

Cyngor **Gwynedd** Council, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH

[REDACTED]

north wales economic ambition board

bwrdd uchelgais economaidd gogledd cymru

Cadeirydd • Chair: Cyng./Cllr. Dyfrig Siencyn

Cyngor Gwynedd, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH

Is-Gadeirydd • Vice-Chair: Cyng./Cllr. Mark Pritchard

Wrexham County Borough Council, The Guildhall, Wrexham. LL11 1AY

Ymateb Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r
Ymgynghoriad ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol

Dyddiad / Date: 18 Tachwedd 2019

Annwyl Syr / Fadam,

Dymuna Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ddiolch i Lywodraeth Cymru am y cyfle i roi sylwadau ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol drafft. Codwyd y materion a ganlyn gan y Bwrdd Uchelgais mewn perthynas â'r FfDC a chytunwyd arnynt yn ein cyfarfod ar 15 Tachwedd 2019.

Mae gan y Bwrdd Uchelgais bryderon sylweddol nad yw'r FfDC yn adlewyrchu'n gywir weledigaeth ofodol y Bwrdd ar gyfer twf yn y rhanbarth. Yn benodol, mae'r FfDC yn rhoi cyfrifoldeb diangen ar gyfradd y twf economaidd y dylid cynllunio ar ei chyfer yng ngogledd-ddwyrain Cymru, heb fawr ddim darpariaeth ar gyfer twf yng ngweddill y rhanbarth. Mae hyn yn groes i'r Strategaeth Uchelgais Economaidd sydd wedi'i mabwysiadu gan y Bwrdd Uchelgais a'r Cynllun Twf sydd ar ddod gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru, sy'n ceisio rhoi dosbarthiad mwy cyfartal o dwf ledled y rhanbarth, gan gydnabod amrywiaeth y rhanbarth a'r ardaloedd gwledig sylweddol, sydd angen twf cynaliadwy ar gyfer eu cymunedau. Mae gan y Bwrdd bryderon bod y FfDC, fel y mae wedi'i gynhyrchu, yn amlygu diffyg cysylltiad sylweddol rhwng swyddfa rhanbarthol Llywodraeth Cymru a'i swyddfa ganolog.

Dylai'r FfDC fod yn fwy eglur ynghylch lle ceir hyd i'r dystiolaeth i gefnogi ei bolisiâu a'i strategaeth.

1. Mae angen darparu eglurder mewn perthynas â tharddiad y ffigyrau rhagfynegiad tai ar gyfer y Gogledd a sut bwriedir defnyddio'r rhain mewn Cynlluniau Datblygu Lleol a Strategol yn y dyfodol. Yn ogystal, dylai Llywodraeth Cymru egluro sut mae'n disgwyl cyflawni'r uchelgais o ddarparu 51% o'r holl gartrefi fel rhai fforddiadwy yn y pum mlynedd nesaf. Credwn nad yw ffigwr o'r fath yn hyfyw os yw am gael ei gyflawni drwy'r broses cynllunio h.y. bydd gofyn o'r fath yn atal/rhwystro llawer o ddatblygiadau ledled y rhanbarth.
2. Dylai Llywodraeth Cymru ddarparu eglurder ar unwaith ynghylch pa bwysau y dylid ei roi ar y FfDC sydd ar ddod cyn iddo gael ei fabwysiadu ar gyfer Awdurdodau Cynllunio Lleol yn eu penderfyniadau rheolaeth datblygu a ffurfio polisiâu. Mae gan y Bwrdd Uchelgais bryderon penodol y gallai cyflwyno'r FfDC gael effaith sylweddol ac andwyol ar gynnydd Cynlluniau Datblygu Lleol a'u hadolygiadau.
3. Dylai'r FfDC gydnabod ac adlewyrchu dylanwad y Strategaethau Economaidd Rhanbarthol sydd ar ddod a sicrhau bod y ddwy ddogfen yn gyson â'i gilydd ac yn cyd-fynd â'i gilydd. Yr hyn sydd o bryder

arbennig yw diffyg cydnabyddiaeth o'n Strategaeth Uchelgais Economaidd ein hunain a'r Cynllun Twf sydd ar ddod.

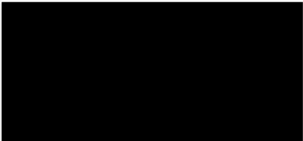
4. Dylai Llywodraeth Cymru roi gwell eglurder ar y rôl y dylai'r ardaloedd gwledig eang a'r cymunedau sy'n gwasanaethu'r ardaloedd gwledig hynny yn y Gogledd (e.e. y trefi a'r pentrefi), yn cynnwys Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) a Pharc Cenedlaethol Eryri, ei chwarae wrth fodloni amcanion y FfDC.
5. Dylai'r FfDC gyfeirio'n benodol at y rôl y dylai Porthladd Caergybi ei chwarae fel Canolfan Twf Ranbarthol gan ei fod yn borth sy'n cysylltu'r Gogledd gydag Iwerddon ac mae o bwys allweddol i wasanaethu'r rhanbarth a'r DU yn ei chyfanrwydd.
6. Dylai Llywodraeth Cymru egluro o fewn y FfDC y rôl y dylai'r diwydiant niwclear ei chwarae wrth fodloni gofynion ynni Cymru yn y dyfodol ac i ba raddau y bydd cyfleusterau o fewn y Gogledd yn cyflenwi'r genedl. Gan fod Llywodraeth Cymru wedi datgan argyfwng hinsawdd, mae'r angen am ragor o ynni carbon isel wedi cynyddu a dylid ail-ymweld â'r rôl y gallai niwclear ei chwarae wrth fodloni'r angen hwnnw, a'i hegluro.
7. Dylai'r FfDC ddarparu gwell eglurder ar sut caiff y Gymraeg ei gwarchod, ei chryfhau a'i datblygu o fewn rhanbarth y Gogledd.
8. Tra nodir cefnogaeth y FfDC ar gyfer twf a reolir o drefi arfordirol y rhanbarth, dylai'r FfDC gydnabod a rhoi sylw i'r cyfyngiadau i ddatblygu sydd eisoes yn bodoli yn yr aneddiadau hynny e.e. risg llifogydd arfordirol/llifwaddodol, neu'r diffyg seilwaith ffisegol a digidol hanfodol. Mae angen diffiniad cliriach o'r hyn yw "tref arfordirol" gan nad yw rhai o'r ardaloedd twf posib yn y rhanbarth "ar" yr arfordir ond yn agos iddo.
9. Mae'r Bwrdd Uchelgais yn cydnabod y rôl y gall technolegau adnewyddadwy ei chwarae wrth fodloni anghenion ynni'r genedl, ond dylid mireinio ymhellach ymagwedd y FfDC ar y mater hwn a hyrwyddo Ardaloedd Blaenoriaeth Gwynt a Solar. Dylai'r FfDC adlewyrchu a chydabod yr effaith y gall datblygiad ynni adnewyddadwy ei chael ar dirweddau sensitif (e.e. Parciau Cenedlaethol ac AHNE) hyd yn oed pan fydd wedi'i leoli y tu allan i'r ardaloedd hynny. Dylid ymgymryd â gwell eglurder a mireinio pellach o'r Ardaloedd Blaenoriaeth cyn i'r FfDC gael ei fabwysiadu oherwydd teimlir bod yr Ardaloedd yn rhy eang yn y Gogledd. Dylai'r FfDC roi mwy o broffil i dechnoleg llanw hefyd, fel ffynhonnell ynni adnewyddadwy ac fel dull o liniaru lefelau'r môr yn codi.
10. Dylai'r FfDC egluro pa seilwaith grid newydd neu wedi'i atgyfnerthu sydd ei angen er mwyn dwyn datblygiadau adnewyddadwy ymlaen o fewn yr Ardaloedd Blaenoriaeth sydd wedi'u hadnabod.
11. Tra bod y FfDC yn cydnabod bod cysylltiadau trafnidiaeth Gogledd - De strategol yn cyfyngu twf, nid yw'n gwneud cynigion mewn perthynas â sut a phryd y dylai'r rhain gael eu gwella. Dylid rhoi sylw i hyn yn fersiwn terfynol y FfDC.
12. Yn yr un modd, dylai'r FfDC gyfeirio at brosiectau trafnidiaeth strategol (e.e. y drydedd bont dros y Fenai a Metro Gogledd Cymru) a sut allant sicrhau bod trafnidiaeth ar hyd coridor y Gogledd (o

Wrecsam i Gaergybi) yn effeithiol ac yn rhoi gwell mynediad i swyddi, gwasanaethau a chyfleusterau wrth hyrwyddo gwell cysylltiadau ledled ac ar hyd y rhanbarth hwnnw.

13. Dylai'r FfDC wneud datganiad clir ar sut bydd gofynion seilwaith cyffredinol yn cael eu darparu/hariannu dros yr ugain mlynedd nesaf a'r tu hwnt er mwyn cefnogi twf e.e. sut fydd seilwaith digonol megis ffyrdd, dŵr, trydan, nwy, digidol, seilwaith gwefru cerbydau trydan, ysgolion o faint a safon ddigonol, ysbytai, meddygfeydd, deintyddfeydd ac ati, yn cael eu hariannu.

Dylai Llywodraeth Cymru ystyried y sylwadau uchod gan y Bwrdd Uchelgais a'u hadlewyrchu nhw yn fersiwn terfynol y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Byddai'r Bwrdd Uchelgais yn hapus i egluro unrhyw rai o'r sylwadau uchod i Lywodraeth Cymru, pe byddai angen. Yn benodol, byddai'r Bwrdd yn croesawu'r cyfle i drafod y materion hyn yn uniongyrchol gyda'r Gweinidog ar adeg a fyddai'n gyfleus iddi hi.

Yn Gywir,

Cyng. Dyfrig Siencyn
Cadeirydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru

Cadeirydd • Chair: Cyng./Cllr. Dyfrig Siencyn

Cyngor Gwynedd, Swyddfa'r Cyngor, Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH

Is-Gadeirydd • Vice-Chair: Cyng./Cllr. Mark Pritchard

Wrexham County Borough Council, The Guildhall, Wrexham. LL11 1AY

The North Wales Economic Ambition Board's response to the
Consultation on the National Development Framework

Dyddiad / Date: 18th November, 2019

Dear Sir / Madam,

The North Wales Economic Ambition Board thanks Welsh Government for providing the opportunity to comment on the draft National Development Framework. The following matters have been raised by the NWEAB in relation to the NDF and were agreed at our meeting of 15th November 2019.

The NWEAB is gravely concerned that the NDF does not accurately reflect the Board's spatial vision for growth in the region. In particular, the NDF places undue onus on the extent of economic growth which should be planned for in North East Wales, whilst making little provision for growth in the remainder of the region. This is contrary to the NWEAB adopted Economic Ambition Strategy and the emerging Growth Deal with UK Government and Welsh Governments, which seeks a more even distribution of growth across the region, recognising the diversity of the region and the significant rural areas, which require sustainable growth for their communities. The Board is concerned that NDF, as produced, highlights a significant disconnect between the regional office of Welsh Government and its central office.

The NDF should be more explicit in where the evidence to support its policies and strategy can be found.

1. Clarity needs to be provided in relation to the derivation of the housing projection figures for North Wales and how these are intended to be used in Strategic and Local Development Plans in the future. In addition, WG should clarify how it expects that the ambition of providing 51% of all homes as affordable within the next five years will be achieved. We believe such a figure is not viable if it is to be achieved via the planning process i.e. such a requirement will stifle/prevent much development throughout the region.
2. WG should provide immediate clarity on what weight should be placed on the emerging NDF prior to its adoption for Local Planning Authorities in their development management decisions and policy making. The NWEAB is specifically concerned that the introduction of the NDF could significantly and detrimentally impact on the progress of Local Development Plans and their reviews.
3. The NDF should acknowledge and reflect the influence of the emerging Regional Economic Strategies and ensure that both documents are complimentary and consistent with each other. Of particular concern is a lack of recognition of our own Economic Ambition Strategy and emerging Growth Deal.
4. WG should provide greater clarity on the role that the extensive rural areas and the communities that serve those rural areas (e.g. the towns and villages) of North Wales, including AONBs and the Snowdonia National Park, should play in meeting the objectives of the NDF.

5. The NDF should make specific reference to the role that the Port of Holyhead should play as a Regional Growth Centre since it is the gateway which connects North Wales with Ireland and is of key importance to servicing the region and UK as a whole.
6. WG should clarify within the NDF the role that the nuclear industry should play in meeting the future energy demands of Wales and the extent to which facilities within North Wales will supply the nation. With WG having declared a climate emergency, the need for more low carbon energy has increased and the role that nuclear may play in meeting that need should be re-visited and made clear.
7. The NDF should provide greater clarity on how the Welsh language will be protected, strengthened and developed within the North Wales region.
8. Whilst the NDF's support for the managed growth of the region's coastal towns is noted, the NDF should acknowledge and address the constraints to development which already exist in those settlements e.g. the risk of coastal/alluvial flooding, or the lack of essential infrastructure both physical and digital. Clearer definition of what is a "coastal town" is required as some of our potential growth areas in the region are not "on" the coast but are close to it.
9. The NWEAB acknowledges the role that renewable technologies can play in meeting the nation's energy needs, but the approach of the NDF on this matter and the promotion of Wind and Solar Priority Areas should be further refined. The NDF should reflect and acknowledge the impact that renewable energy development can have on sensitive landscapes (e.g. National parks and AONBs) even when it is located outside those areas. Greater clarity and further refinement of the Priority Areas should be undertaken prior to the NDF being adopted as it is felt that, in North Wales, the Areas are too extensive. The NDF should also give greater profile to tidal technology, both as a renewable energy source and as method of mitigating rising sea levels.
10. The NDF should clarify what new or reinforced grid infrastructure is needed to bring forward renewable developments within the Priority Areas identified.
11. Whilst the NDF acknowledges that strategic North - South transport links are a constraint on growth, it does not make proposals in relation to how and when these should be improved. This should be addressed in the final version of the NDF.
12. Similarly, the NDF should make reference to strategic transport projects (e.g. the 3rd Menai crossing and the North Wales Metro) and how they can ensure that transport along the North Wales corridor (from Wrexham to Holyhead) is effective and provides access to jobs, services and facilities whilst promoting better connections throughout and along that region.
13. The NDF should make a clear statement on how general infrastructure requirements will be provided/funded over the next 20 years and beyond in order to support growth e.g. how will sufficient infrastructure such as roads, water, electric gas, digital, electric charging infrastructure, schools of a sufficient size and standard, hospitals, doctor surgeries, dental practices etc. be funded.

WG should consider the above comments from the NWEAB and reflect them in the final version of the National Development Framework. The NWEAB would be happy to clarify any of the above comments with WG, if necessary. In particular, the Board would welcome the opportunity to discuss these matters directly with the Minister at an opportunity to suit her.

Yours Sincerely,

Councillor Dyfrig Siencyn
Chair of the North Wales Economic Ambition Board